

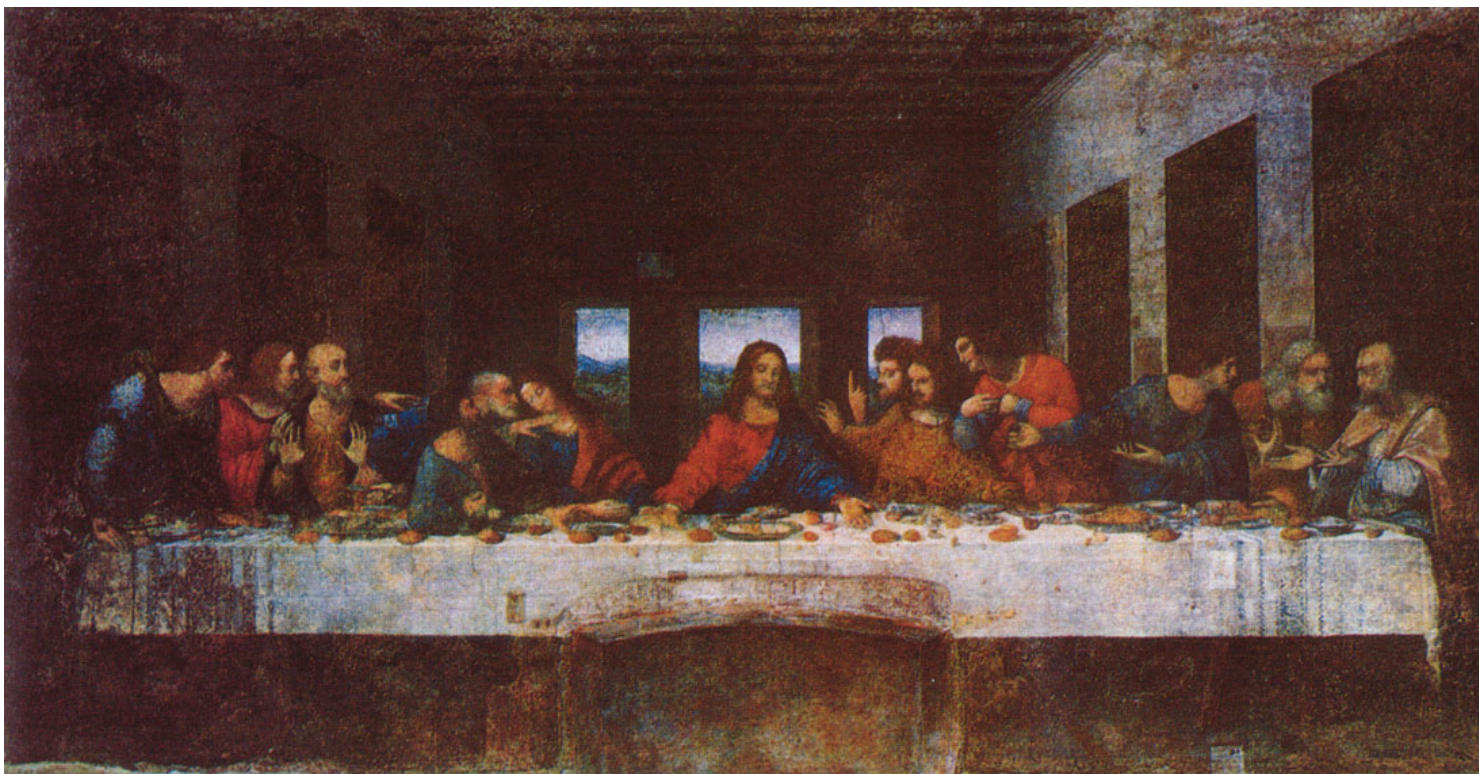
2012. április 5. – Nagycsütörtök

Húsvét ünnepe előtt történt. Jézus tudta, hogy elérkezett az óra, amikor ebből a világból vissza kell térnie az Atyához. Mivel szerette övéit, akik a világban voltak, még egy végső jelét adta szeretetének. Vacsora közben történt, amikor a sátán már fölébresztette Júdásnak, Karióti Simon fiának szívében a gondolatot, hogy árulja el őt. Jézus tudta, hogy az Atya mindent a kezébe adott, s hogy Istentől jött és Istenhez tér vissza. Fölkelt hát a vacsora mellől, letette felső ruháját, fogott egy vászonkendőt és a derekára kötötte. Azután vizet öntött egy mosdótálba, és mosni kezdte tanítványainak a lábát, majd a derekára kötött kendővel meg is törölte. Amikor Simon Péterhez ért, az így szólt: „Uram, te akarod megmosni az én lábamat?” Jézus így felelt: „Most még nem érted, mit teszek, de később majd megérted”. De Péter tiltakozott: „Az én lábamat ugyan meg nem mosod soha.” Jézus azt felelte: „Ha nem moslak meg, nem lesz semmi közöd hozzám”. Erre Péter így szólt: „Uram, akkor ne csak a lábamat, hanem a fejemet és a kezemet is!” Jézus azonban kijelentette: „Aki megmosdott, annak csak a lábát kell megmosni, és egészen tiszta lesz. Ti tiszták vagytok, de nem mindnyájan.” Tudta ugyanis, hogy egyikük elárulja, azért mondta: „Nem vagytok mindnyájan tiszták.” Miután megmosta lábukat, fölvette felső ruháját, újra asztalhoz ült, és így szólt hozzájuk:

„Megértettétek-e, hogy mit tettem veletek? Ti Mesternek és Úrnak hívtok engem, és jól teszitek, mert az vagyok. Ha tehát én, az Úr és Mester megmostam lábatokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. Példát adtam nektek, hogy amit én tettem, ti is tegyétek meg.”

Jn 13,1-15

*

A szeretet cselekedete

Milánóban, a Santa Maria delle Grazie-kolostor ebédlőjében található Leonardo da Vinci híres freskója, amely az utolsó vacsorát ábrázolja. A művészettörténeti elemzések szerint a kép azt a pillanatot örökíti meg, amikor Jézus kijelenti az apostoloknak: „Bizony, bizony, mondom nektek, egy közületek elárul engem” (Jn 13,21). A festmény hűen tükrözi az apostolok megdöbbenését, amelyről az evangéliumok is beszámolnak. Vajon mi járhatott ebben a pillanatban Jézus fejében? Mire gondolhat egy ember, akit éppen elárulni készülnek? És milyen gondolatok járhattak Júdás fejében? Mire gondolhat az ember, akinek szívében már megszületett az árulás? Az utolsó vacsora nagy titka ez. Júdás tettét, Júdás árulását nem magyarázhatjuk a

végzetszerűséggel, a sorszerűséggel. Júdás nem véletlenül lett áruló, mert az ember nem véletlenül válik árulóvá.

Leonardo freskóján Júdás elkülönül. Ott ül az asztalnál, a szeretetközösséget megjelenítő asztalnál, de mégsem tartozik már az apostoli közösségbe, nem tartozik a krisztusi közösségbe. Nem az apostolok rekesztik ki őt, hanem önmagát zárja ki a szeretetközösségből. Jézus részéről a szeretet mindenkinek szól, akit egykor kiválasztott apostolának. De Júdás kizárja magát e szeretetből, mert az áruló mindig önmagát zárja ki az Istennel való szeretetközösségből. Júdást nem érintette meg a szeretet közelsége. Nem hallotta meg a szeretet tanítását. Nem értékelte a szeretet cselekedeteit. Júdás nem értette meg a szeretet titkát, mert az árulót még a szeretet sem képes megváltoztatni. A többiek Mesternek és Messiásnak tartották Jézust, de Júdás nem tartotta annak, mert az árulónak senki és semmi nem szent, képes még az Istent is elárulni. Évszázadokon át ismétlődik a kérdés: miért árulta el Jézust? Hogyan válhatott a tanítványból áruló? Csak a pénzért tette? Vagy más előnyt remélt? Esetleg csalódott Jézusban és mást várt tőle? János evangélista az árulás okát nagyon egyszerűen írja le: „belészállt a sátán” (Jn 13,27), mert az árulóba mindig belészáll az ördög, az teszi őt árulóvá.

Az árulás tettének ellenpontja az utolsó vacsorán a szeretet cselekedete. Jézus kétféleképpen mutatja meg szeretetét az apostoloknak. A lábmosás éppoly megdöbbentő az apostolok számára, mint az árulás tényének közlése. Jézus szolgaként viselkedik, így ad példát arra, hogyan szolgálják majd tanítványai, követői embertársaikat. Amikor pedig a kenyeret és bort saját testeként és véreként adja az apostoloknak, akkor talán nem is a döbbenet, hanem az értetlenség jellemzi őket, nem értik teljes egészében, hogy mit jelent Jézus kijelentése. A szeretet egyértelmű kimutatásánál Jézus mindent maga tesz: leveszi felsőruháját, kendőt köt derekára, megmossa, majd megtörli a tanítványok lábát. És Jézus töri meg a kenyeret, ő nyújtja oda a megtört kenyeret és a bort az apostoloknak. Az ő példája a követendő. Nem az árulóé. Jézus példáját kell követnünk, mert ez a kifejezett kérése. A szeretet cselekedeteit gyakoroljuk embertársainkkal és a szeretet kenyerét megtörve osszuk szét felebarátainknak.

Az utolsó vacsorára emlékezve ma, nagycsütörtök este az árulás és a szeretet cselekedetét láttuk. Menthetetlenül árulóvá válunk, a szeretet árulóivá, Isten árulóivá, emberi méltóságunk árulóivá, ha engedjük, hogy belénk szálljon a sátán. Ha Isten él bennünk, ha Isten Lelke száll belénk, akkor a szeretet fog bennünk élni.

Horváth István Sándor

Evangelium minden nap